

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL J. B. SKUNDO**

2022 m. kovo d. Nr. S- (7-1/2022)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narės, pavaduojančios Komisijos Pirmininką, Rasos Stravinskaitės, Andriaus Veniaus (pranešėjas), Vilmos Vildžiūnaitės, išnagrinėjo J. B. (toliau – Pareiškėjas) 2021-12-30 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija, mokesčių administratorius) 2021-12-23 sprendimo gražinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-1402769 (toliau – Inspekcijos sprendimas, skundžiamas sprendimas). Pareiškėjas A. L. ir Atsakovo atstovas M. A. 2022-01-18 dalyvavo Komisijos posėdyje nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėjas prašo panaikinti skundžiamą sprendimą, kaip neteisėtą ir nepagrįstą.

Pareiškėjas skunde nurodo, kad el. paštu gavęs Inspekcijos pranešimą apie turimą 164,01 Eur gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) permoką, 2021-12-03 pateikė mokesčių administratoriui Prašymą gražinti (įskaityti) permoką (skirtumą).

2021-12-23 Pareiškėjas gavo Inspekcijos sprendimą, kuriame nurodyta, kad Pareiškėjui negražintina turima 164,01 EUR GPM permoka, kadangi prašyme nurodyta AB Swedbank sąskaita (duomenys neskelbtini) yra uždaryta.

Pareiškėjas nurodo kreipęsis į AB Swedbank, kurio specialistai užtikrino Pareiškėją, jog minėta sąskaita banke nėra nei uždaryta, nei kaip nors suvaržytos galimybės ja naudotis. Norėdamas tuo įsitikinti, Pareiškėjas tą pačią dieną (2021-12-23) atliko 100 Eur pavedimus į/iš nurodytos sąskaitos (kartu su skundu pateiktos tai patvirtinančios mokėjimo pavedimų kopijos). Pareiškėjas pažymi, kad šios operacijos buvo atliktos be jokių kliūčių.

Inspekcija, vadovaudamasi 2004 m. balandžio 13 d. Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymu Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 87 ir 111 straipsniais, mokesčių įstatymais, Mokesčių mokėtojo permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų gražinimo (įskaitymo) taisyklėmis, patvirtintomis Inspekcijos viršininko 2004-12-07 įsakymu Nr. VA-186 (toliau – Taisyklės), ir išnagrinėjusi Pareiškėjo 2021-12-03 prašymą gražinti (įskaityti) mokesčio ir (arba) baudos už administracinį nusizengimą permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. (17.16-40) GES-692560, skundžiamu sprendimu nusprendė negražinti Pareiškėjui 164,01 Eur sumos, kadangi Pareiškėjo prašyme buvo nurodyta negaliojanti AB Swedbank sąskaita (2021-12-17 uždaryta).

2022-01-13 Inspekcija pateikė Komisijai papildomą informaciją Pareiškėjo skundo nagrinėjimui. Inspekcija nurodo, kad gavus Pareiškėjo skundą, adresuotą Komisijai, buvo kreiptasi į AB Swedbank dėl informacijos apie Pareiškėjo nurodytos AB Swedbank sąskaitos (duomenys neskelbtini) patikslinimo, t. y. ar Pareiškėjo banko sąskaita yra galiojanti, ar uždaryta. 2022-01-10 gauta informacija iš AB Swedbank, kad Pareiškėjo nurodyta AB Swedbank sąskaita (duomenys neskelbtini) yra galiojanti. Tą pačią dieną Inspekcija telefonu susisieikė su Pareiškėju ir paprašė

pateikti naują prašymą dėl mokesčio permokos (įmokos kodu 1411) grąžinimo, tačiau Pareiškėjas atsisakė tai padaryti, nes laukia atsakymo iš Komisijos.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjo skundas tenkintinas. Skundžiamas Inspekcijos sprendimas naikintinas.

Iš bylos medžiagos matyti, kad ginčas kilęs dėl Inspekcijos priimto sprendimo negrąžinti Pareiškėjui susidariusios GPM permokos, kadangi Pareiškėjo prašyme buvo nurodyta negaliojanti AB Swedbank sąskaita (duomenys neskelbtini). Pareiškėjas gavęs tokį Inspekcijos sprendimą, kreipėsi į AB Swedbank, kurio specialistai užtikrino, jog Pareiškėjo sąskaita banke nėra nei uždaryta, nei kaip nors kitaip suvaržytos galimybės ja naudotis. Pareiškėjas, norėdamas tuo įsitikinti, tą pačią dieną atliko 100 Eur pavedimus į / iš nurodytos sąskaitos (kartu su skundu pateiktos tai patvirtinančios mokėjimo pavedimų kopijos) ir įsitikino, kad operacijos buvo atliktos be jokių kliūčių.

Mokesčių permokų grąžinimo klausimus reglamentuoja MAĮ bei su jo įgyvendinimu susiję kiti teisės aktai. Pagal MAĮ 87 straipsnio 1 dalį mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių sumos centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka yra įskaitomos mokesčių mokėtojo mokesčiai nepriemokai padengti. To paties straipsnio 5 ir 7 dalyse nustatyta, kad mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių sumos, kurios lieka permokos sumas įskaičius mokesčiai nepriemokai padengti, grąžinamos mokesčių mokėtojo prašymu. <...> Jei atitinkamo mokesčio įstatyme nenustatyta kitaip, mokesčių administratorius privalo grąžinti mokesčių mokėtojui mokesčio permoką tokia tvarka. Mokesčio permoka grąžinama per 30 dienų po rašytinio prašymo grąžinti mokesčio permoką gavimo dienos. MAĮ 87 straipsnio 6 dalyje mokesčių administratoriui suteikta teisė patikrinti mokesčių mokėtojo prašymo grąžinti mokesčio permoką pagrįstumą, kai prašymo grąžinti mokesčio permoką pagrįstumui patikrinti būtini papildomi dokumentai, o bendroji pareiga pagrįsti permokos susidarymo realumą ir prašymo ją grąžinti pagrįstumą tenka mokesčių mokėtojui.

Komisija pažymi, kad mokesčių administratorius kaip viešojo administravimo subjektas, savo veikloje privalo, be kita ko, vadovautis ir bendraisiais viešosios teisės principais. Tai reiškia, jog mokesčių administratorius privalo laikytis ir Viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ, 2020-05-28 įstatymo Nr. XIII-2987 redakcija) 3 straipsnyje įtvirtintų viešojo administravimo principų. Viešajame administravime galiojantys objektyvumo ir nešališkumo principai viešojo administravimo subjektus įpareigoja atsižvelgti ir tinkamai įvertinti visus su konkrečiu administraciniu aktu susijusius svarbius veiksnius, o priimamą individualų administracinį aktą įpareigoja pagrįsti objektyviais duomenimis (faktais). Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT), aiškindamas MAĮ 32 straipsnio, nustatančio mokesčių administratoriaus pareigas, nuostatas, taip pat yra konstatavęs, kad mokesčių administratoriaus veikla privalo griežtai atitikti įstatymų reikalavimus, būti pagrįsta teisinėmis ir faktinėmis aplinkybėmis, tiesiogiai susieta su įstatymų pavestų funkcijų ir uždavinių įgyvendinimu. Tik tokia mokesčio administratoriaus veikla laikytina teisėta (pavyzdžiui, 2005-06-08 sprendimas adm. byloje Nr. A-04-685-05; 2007-02-09 sprendimas adm. byloje Nr. A-180-127-07; 2011-06-27 išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimas adm. byloje Nr. A-556-336-11, publikuotas „Administracinė jurisprudencija“ Nr. 21, 2011 m.).

Iš skundžiamame sprendime išdėstytų Inspekcijos motyvų matyti, jog vienintelė priežastis netenkinti prašymo dėl 164,01 Eur GPM permokos grąžinimo buvo tai, kad Pareiškėjo prašyme nurodyta AB Swedbank sąskaita, į kurią turėtų būti atliktas permokos grąžinimas, yra uždaryta. Taigi, sprendimo priėmimo datai buvo neginčijamai nustatytas GPM permokos buvimas ir jos pagrįstumas. Jokių kliūčių ar trūkumų Pareiškėjo permokai grąžinti, išskyrus aukščiau paminėtą dėl galimai uždarytos Pareiškėjo banko sąskaitos, Inspekcija nenustatė ir nenurodė.

Pažymėtina ir tai, jog Inspekcija, nusprendusi negrąžinti Pareiškėjo deklaruotos GPM permokos, savo sprendimo argumentų, jog Pareiškėjo prašyme nurodyta AB Swedbank sąskaita (duomenys neskelbtini) yra uždaryta, nepagrindė objektyviais duomenimis bei faktais. Priešingai, tiek Pareiškėjas, gavęs tokį Inspekcijos sprendimą, tą pačią dieną ėmėsi veiksmų ir įsitikino, kad jo sąskaita banke nėra nei uždaryta, nei kaip nors kitaip suvaržytos galimybės ja naudotis, tiek Inspekcija, po ginčijamo sprendimo apskundimo Komisijai, patikrino ir įsitikino, kad vis dėlto

Pareiškėjo banko sąskaita yra veikianti ir galiojanti, tai yra paneigė Inspekcijos sprendime nurodytas prašomos permokos negražinimo priežastis

Komisija, atsižvelgdama į aukščiau išdėstytas faktines aplinkybes, lėmusias skundžiamo sprendimo priėmimą, taip pat atsižvelgdama į aukščiau paminėtus viešajame administravime galiojančius objektyvumo bei nešališkumo principus, įpareigojančius priimamą individualų administracinį aktą pagrįsti objektyviais duomenimis (faktais), konstatuoja, jog skundžiamas sprendimas priimtas formaliai, nepagrįstas objektyviais duomenimis, t. y. sprendimas negražinti 164,01 EUR GPM permokos priimtas nenustačius ir nepagrindus, kad Pareiškėjo prašyme nurodyta AB Swedbank sąskaita (duomenys neskelbtini) yra uždaryta, todėl naikintinas, kaip neteisėtas ir nepagrįstas.

Komisija taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad, kaip jau minėta aukščiau, mokesčio permoką mokesčių mokėtoju mokesčių administratorius privalo gražinti per 30 dienų po rašytinio prašymo gražinti mokesčio permoką gavimo dienos [...] (MAĮ 87 straipsnio 7 dalis). Per MAĮ 87 straipsnio 7 dalyje nurodytą terminą negražinęs mokesčio permokos sumos, mokesčių administratorius mokesčių mokėtojo naudai skaičiuoja palūkanas iki mokesčio permoka bus gražinta. Palūkanų dydis yra lygus praėjusio kalendorinio ketvirčio aukciono būdu išleistų Lietuvos Respublikos valstybės išdo vekselių metinės palūkanų normos svertinio vidurkio dydžiui, iki ši mokesčio permoka bus mokesčių mokėtoju gražinta (MAĮ 87 straipsnio 9 dalis).

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 2 punktu, n u s p r e n d ž i a :

Panaikinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2021-12-23 sprendimą gražinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-1402769.

Pagal MAĮ 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskūsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskūsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos narė, pavaduojanti komisijos pirmininką

Rasa Stravinskaitė

Komisijos narys

Andrius Venius

Komisijos narė

Vilma Vildžiūnaitė